

Posudek bakalářské práce

Bakalantka: Jana Slámová

Název práce: Právní postavení učitelů 1848 - 1948

Konzultant: JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová

Oponent: Prof. JUDr. Karolina Adamová, DSc.

Práce z oblasti právní úpravy školství lze jen přivítat, neboť se na Katedře právních dějin často neobjevují a obzvláště téma právního postavení učitelů je dosud málo zpracované. Jana Slámová je při výběru tématu z historie školství a školské správy spíše výjimkou.

Autorka se zhostila svého úkolu výborně, prokázala znalosti nejen z oboru právních dějin, ale dokázala pracovat s příslušnou literaturou i prameny.

Bakalářská práce je rozdělena kromě úvodu a závěru do šesti zásadních kapitol.

Kapitola druhá se věnuje krátce vývoji školství od zhruba poloviny 18. století až do roku 1948.

V dalších kapitolách se autorka již soustředila na legislativní úpravu školství v daných časových úsecích. Velice podrobně se věnuje analýze školské reformy, která se uskutečnila v roce 1869 a následné novelizaci školského zákona, která proběhla v roce 1883. Autorka zde mimo jiné uvádí i své vlastní postřehy, postoje a názory na zpracovávanou tematiku. Historická tradice Rakouska-Uherska zanechala trvalé stopy na veškeré legislativě nově vzniklého československého státu, tzn. i v oblasti školství. Ve vlastním školském zákonodárství se nejvíce projevily snahy odstranit některé přežitky z dob rakousko-uherského mocnářství, zvláště pokud souvisely s národnostním a politickým útlakem. Nový stát řešil otázky českého národního školství, zvláště tzv. školství menšinového, kde bylo nezbytné kvalitativní vyrovnání stavu školství na celém území republiky a kvantitativní zvýšení počtu škol a školských zařízení. Taktéž bylo důležité modernizovat školství zejména po stránce obsahové, socializovat vzdělání, vytvořit jednotnou střední školu, jež stále spočívala na roztržitěné a zastaralé právní úpravě z časů Exner – Bonitzovy reformy z roku 1849, dořešit

dívčí školství a problematiku vzdělávání žen obecně a dát žákům vysokoškolsky odborně a pedagogicky připravené učitele. Toto vše autorka shrnuje v analýze reformy školské soustavy, která proběhla v období první ČSR, zejména zákona z roku 1922 a 1935. Pátá kapitola se jen velmi stručně dotýká období válečného a poválečného, kde autorka poměrně skromně hovoří na dané téma.

V poslední, sedmé kapitole se autorka práce zaměřila na právní, hmotné a společenské postavení učitelů a na vzdělávání učitelů. Zajímavou částí je postavení žen – učitelek, autorka se věnuje rozboru nerovnoprávného postavení učitelek v rámci učitelské profese, také je zde rozebíráno velice žhavé téma hmotného zabezpečení učitelů a realizace jejich případného platového zrovnoprávnění se státními úředníky.

V závěru bakalantka shrnuje svůj výzkum, kde mimo jiné uvádí i své vlastní postřehy, postoje a názory na zpracovávanou tematiku. Práce obsahuje anglické resumé.

Ve své práci bakalantka dokázala, že umí dobře pracovat jak s literaturou tak i s prameny, o čemž svědčí poznámkový aparát. Autorka prokázala snahu a zájem při zpracovávání své bakalářské práce. Co se týká seznamu literatury a pramenů, zde došlo k pochybení ze strany autorky v tom směru, že nerozdělila seznam na jednotlivé oddíly. Např. seznam literatury nerozdělila na monografie, časopiseckou literaturu. Seznam právních pramenů a ostatních zdrojů, např. internetových musí být také uvedeny zvlášť.

Bakalantka dodržela všechny normou předepsané náležitosti pro psaní bakalářské práce.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji bakalářskou práci Jany Slámové k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Náměty na obhajobu: Právní úprava vzdělávání učitelů v období první ČSR

V Plzni dne 21. 4. 2012

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová

